

Ekokem Oy Ab

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Mäntyluodon teollisuusjätekeskuksen laajennus

Ekokem Oy Ab on 27.5.2014 toimittanut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiohjelman Porin Mäntyluodon alueella olevan teollisuusjätekeskuksen laajennushankkeesta.

ARVIOINTIOHJELMASSA KUVATUT HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Mäntyluodon teollisuusjätekeskuksen laajennus

Hankkeesta vastaavat

Ekokem Oy Ab
Kuulojankatu 1
11120 Riihimäki

YVA-Konsultti

Insinööritoimisto Ecobio Oy
Runeberginkatu 4 c B 21
00100 Helsinki

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n hankeluettelon 11 a) kohdan perusteella hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

YVA-menettelyssä tarkoitus on, että selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteet-

na on esittää tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista kokonaisuutena sekä siitä, miten hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutukset selvitetään ja arvioidaan.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenetelmästä annetussa asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Hanke edellyttää ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Rakentamista varten uusille rakennuksille ja rakennelmille tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennus- ja toimenpideluvat Porin kaupungin rakennusvalvontaviranomaiselta. Vaarallisen kemikaalin käsittely ja varastointi edellyttää Turvallisuus ja kemikaaliviraston lupaa. Hanke edellyttää myös asemakaavan muutosta.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Porin Mäntyluodossa sijaitsevien nykyisten jätteiden vastaanotto- ja käsittelytoimintoja on tarkoitus laajentaa rakentamalla alueelle teollisuusjätekeskus. Laitoksella tullaan nykyisten toimintojen lisäksi vastaanottamaan ja käsittelemään epäorgaanisia vaarallisia jätteitä, valmistamaan kierrätyspolttoainetta sekä käsittelemään hyötykäytettäviä jätteitä erityisessä kierrätystermiinalissa. Kierrätystermiinalissa rakennus-, purku- ja muita jättemateriaaleja erotellaan, murskataan tai käsitellään muuten hyötykäyttöön toimitettaviksi. Lisäksi alueella otetaan käyttöön tuhkienpesulaitteisto, käsitellään laivojen rikkipesurijätteitä, vaaralliseksi jätteiksi luokiteltavia pilaantuneita maa-aineksia sekä laitosten omista prosesseista syntyviä vesiä että vastaanotettavia ja ulkopuolisia teollisuuden jätevesiä. Toiminnassa valmistetaan kierrätyspolttoainetta, erotellaan jätteistä kierrätykseen kelpaavia metalleja sekä muoveja. Maarakentamiseen kelpaavia materiaaleja, kuten betonimursketta, tuhkia ja kuonia toimitetaan hyödynnettäväksi. Toiminnassa muodostuu lisäksi jätevesiä, jotka käsitellään laitosalueella. Kierrätyspolttoainetta hyödynnetään mm. teollisuudessa kierrätyspolttoaineita käyttävissä energialaitoksissa. Käsiteltävän materiaalin määrä tulee olemaan nykyisten toimintojen lisäksi noin 200 000 tonnia vuodessa, josta noin 40 000 tonnia on käsiteltäviä tuhkia ja noin 45 000 tonnia muita, vaaralliseksi luokiteltuja jätteitä. Laitoksella vastaanotettava epäorgaaninen vaarallinen jäte sisältää mm. erilaisia happoja, emäksiä, syanideja, kromihappoja ja kromaatteja, metallihydroksidilietteitä sekä kiinniteliuoksia. Epäorgaaninen jäte on joko sellaisenaan kaatopaikalle loppusijoitettavaa tai kemiallisen käsittelyn vaativaa jätettä. Uusien toimintojen käsittelylinjastot sijaitsevat pääasiassa sisätiloissa. Käsittelylinjastojen seisokkien yhteydessä materiaali ohjataan varastoihin tai muualle käsiteltäväksi. Uudet toiminnot sijoittuvat osin teollisuustonteille, joilla Ekokem jo nyt harjoittaa pilaantuneiden maa-ainesten käsittelyä ja keräysöljyjen vastaanottoa sekä jatkokäsittelyä ja vaarallisten jätteiden välivarastointia. Hanke vaatii noin neljän hehtaarin laajennusalueen nykyisen toimialueen itäpuolelta ja toimintojen uudelleen järjestelyä nykyisellä kiinteistöllä. Hankealue rajautuu pohjoisessa Technip Offshore Finland Oy:n omistamaan kiinteistöön, idässä Reposaaren maantiehen, etelässä Kirrinsannantien katualueeseen ja lännessä Porin kaupungin omistamaan kiinteistöön.

Hankkeen yleisenä tavoitteena on luonnonvarojen säästäminen vähentämällä loppusijoitettavan jätteen määrää sekä vähentämällä neitseellisten raaka-aineiden käytön tarvetta lajittelemalla tuotettu jäte materiaalihyötykäytettäväksi jakeiksi ja polttoaineen raaka-aineeksi. Vaarallisen jätteen käsittelylaitoksen osalta tavoitteena on ympäristöriskien hallinta ja vähentäminen vastuullisen jätteiden käsittelyn ja parhaan käytökelpoisen tekniikan avulla.

Hankkeessa hyödynnetään energiana jätejakeita valmistamalla kierrätyspolttoainetta, erotellaan hyötykäyttöön kelpaavia jakeita sekä käsitellään jätejakeita, joita ei voi muutoin hyödyntää vaarattomaan, loppusijoitukseen kelpaavaan muotoon.

Ekokemin laitoshanke tukee valtakunnallisten tavoitteiden saavuttamista turvaamalla vaarallisten jätteiden käsittelyn haitattomaan muotoon fysikaaliskemiallisessa muiden jättejakeiden käyttöä aineena ja energiana.

Ekokemin kierrätysterminalin arvioidaan käsittelevän vuodessa 20 000 tonnia kierrätyspolttoaineena hyötykäytettävää jätettä. Koska Satakunnan alueella on runsaasti teollista toimintaa ja vaarallisia aineita käsitteleviä yrityksiä, myös tarve vaarallisten jätteiden käsittelylle on ilmeinen.

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkasteltavana on kaksi vaihtoehtoa ja ns. 0-vaihtoehto.

Hanketta ei toteuteta (0-vaihtoehto)

0-vaihtoehdossa käsitellään tilannetta, jossa Ekokemin laitosten toiminta jatkuu nykyisellään ja toimintaa laajennetaan korkeintaan ympäristölupamenettelyn puitteissa. 0-vaihtoehdon toteutuessa kiinteistön toiminta pysyy todennäköisesti nykyistä toimintaa vastaavana.

Vaihtoehto 1

Mäntyluodon teollisuusjätekeskuksen laajennus

Ekokemin Mäntyluodon teollisuusjätekeskuksen laajennettu toiminta aloitetaan osoitteessa Kirrinsannantie 8-10 nykyisen toiminnan yhteydessä. Uuden toiminnan lisäksi nykyistä toimintaa jatketaan kiinteistöllä ympäristölupaehtojen mukaisesti. Uuden toiminnan edellyttämät aluelaajennukset sijoittuvat olemassa olevien toimintojen välittömään läheisyyteen Porin kaupungin omistamilla tonteilla.

Vaihtoehto 2

Hajautettu jätteenkäsittely Mäntyluodon ja Kellahden toimipisteissä

Osa vaihtoehdon 1 mukaisista uusista toiminnoista toteutettaisiin Ekokem-Palvelu Oy:n Porin Kellahdessa sijaitsevassa Peräkorven teollisuusjätteen käsittelykeskuksessa ja osa Mäntyluodossa. Ekokem-Palvelulla on voimassa olevan Peräkorven ympäristöluvan (LOS-2004-Y-124-111) mukaisesti lupa ottaa vastaan, välivarastoida, käsitellä ja hyödyntää käsittelykeskuksessa vuosittain enintään 180 000 tonnia mm. pilaantuneita maita ja ruoppausmassoja, tuhkia ja kuonia sekä teollisuuden sivutuotteita ja jätteitä. Käsittelykeskuksessa voidaan jätteitä esikäsitellä seulomalla ja murskaamalla sekä käsitellä jätteitä stabiloimalla, alipainekäsittelyllä, kompostoimalla tai loppusijoittamalla vaarallisen jätteen kaatopaikalle. Vuonna 2012 annetussa ympäristölupapäätöksessä (ESAVI/159/04.08/2010) on myös lupa jätemateriaalien (mm. tuhkat) pesumenetelmällä. Toimintojen jakaminen Mäntyluodon ja Kellahden yksiköiden välille tehtäisiin siten, että Mäntyluotoon sijoitetaan epäorgaanisten vaarallisten jätteiden käsittelylaitos, lai-

toksen edellyttämä vesienkäsittelyjärjestelmä, rikkipesurijätteen käsittelytoiminnot sekä vaarallisiksi jätteiksi luokiteltavien maa-ainesten käsittely samassa laajuudessa kuin vaihtoehdossa 1. Kellahteen sijoitetaan kierrätystermiinali (kapasiteetti 20 000 t/vuosi) ja tuhkien pesulaitteisto. Kellahteen sijoitettavien toimintojen laajuus noudattaisi alueen nykyisiä tai käsittelyssä olevia lupaehtoja.

Tämä YVA-hanke koskee toimintaa Mäntyluodossa, joten vaikutuksia ei arvioida Kellahten Peräkorven osalta, lukuun ottamatta Peräkorpeen kohdistuvia liikennevaikutuksia, joita aiheutuu kaatopaikkakelpoisen jätteen kuljetuksesta loppusijoitettavaksi Peräkorpeen.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin. Hankkeen edellyttämä asemakaavan muutos etenee arviointimenettelyn kanssa samanaikaisesti.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Ympäristövaikutusten arvioinnissa selvitetään teollisuusjätekeskuksen toiminnan ympäristövaikutukset YVA-lain ja YVA-asetuksen vaatimusten mukaisesti. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tunnistetaan ja arvioidaan suunnitellun teollisuusjätekeskushankkeen mahdollisia vaikutuksia alueen kohteisiin. Toiminnan haitalliset vaikutukset arvioidaan vähentämistoimineen ja hallintakeinoineen. Yhteisvaikutukset alueen muiden toimintojen ja hankkeiden kanssa sisällytetään arviointiin. Arvioinnissa tarkastellaan vaikutuskohteen herkkyyttä ja vaikutuksen suuruus ja näiden perusteella määritellään vaikutuksen merkittävyys.

Alustavasti vaikutusalue on rajattu niin, että se ulottuu pääsääntöisesti noin puolen kilometrin etäisyydelle suunnitellusta teollisuusjätekeskuksesta. Liikenteen ja mereen johdettavien vesipäästöjen sekä onnettomuustilanteiden vaikutuksia arvioidaan laajemmalla alueella.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa keskitytään merkittävimpiin vaikutuksiin, joiksi on alustavasti arvioitu liikenteestä aiheutuvat vaikutukset (melu, päästöt ilmaan), prosessivesien otto, käsittely ja johtaminen mereen sekä poikkeustilanteet (häiriötilanteet ja onnettomuusriskit).

Ympäristövaikutusten arviointi toteutetaan pääasiassa asiantuntija-arvioina käyttäen hyväksi jo tehtyjä tutkimuksia ja selvityksiä sekä tarvittavin osin uusia selvityksiä. Numeerista tietoa ja matemaattisia mallinnuksia tullaan käyttämään aina kun se on mahdollista. Menetelmät kuvataan tarkemmin kutakin ympäristövaikutusta koskevissa kappaleissa.

Arvioinnin sisältö on pääpiirteissään seuraava:

Rakentamisvaihe

Rakentamisaikaisista vaikutuksista kuvataan ja arvioidaan työkoneiden ja rakentamisen tuottama melu, mahdolliset värinävaikutukset, pölyäminen, rakentamiseen liittyvät liikennevaikutukset sekä rakentamisen aikaiset onnettomuusriskit (öljyvuodot) sekä jättemateriaalin käyttö maarakentamisessa.

Luonnonolosuhteet

Luonnonvarojen käyttöä arvioidaan asiantuntija-arviona huomioiden erityisesti tuhkien-pesulaitteiston raakaveden käyttö. Alueen nykyinen maa- ja kallioperä sekä pohjavesialueet kartoitetaan maaperä- ja kallioperäkarttojen sekä paikkatietoaineistojen avulla. Vaikutusten arviointi tehdään karttatulkinnan, olemassa olevien tutkimusten ja tarvittaessa asiantuntijahaastattelujen avulla. Vaikutuksia pohja- ja pintaveden laatuun ja sadevesiviemäröinnin sekä prosessivesien käsittelyn riittävyttä arvioidaan asiantuntijahaastatteluin ja -arvioin. Tarvittaessa vesistö päästön leviämistä ja vaikutuksia merialueella voidaan selvittää laskennallisesti. Vaikutukset ilman laatuun arvioidaan asiantuntijaselvitystyönä hyödyntäen kierrätyspolttoaineen valmistuksessa syntyvien pölypäästöjen arvioinnin osalta Ekokemin muiden vastaavien laitosten mittaustuloksia, joiden pohjalta arvioidaan ilmaan pääsevien hiukkasten aiheuttama pitoisuuden nousu. Lisäksi arvioidaan laskennallisesti liikenteen aiheuttamat päästöt ja niiden merkitys alueen liikenteen aiheuttamiin kokonaispäästöihin verrattuna.

Hankkeen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen, eläin- ja kasvilajistoon ja suojelualueiden säilymiseen katsotaan olemattomiksi. Alue on jo teollisuuskäytössä, eikä vaikutusten arvioida ulottuvan lähimmillekään luonnonsuojelualueille. Toiminnan käynnistämällä ei arvioida olevan vaikutuksia alueen kasveihin ja eläimistöön tai vaarantavan Natura-alueita, joten vaikutuksia ei arvioida.

Maisemavaikutusten arviointi tehdään maisematarkasteluna tärkeimpien näkymäakselien osalta ja arvioinnissa hyödynnetään maisema-analyysin keinoja. Arvioinnissa huomioidaan se, kuinka paljon toiminnan laajentaminen muuttaa alueen nykyistä luonnetta. Lisäksi huomioidaan lähiympäristön käyttömuodot ja maisemavaikutukset niiden kannalta.

Hankkeella ei katsota olevan vaikutusta kulttuurihistoriallisiin kohteisiin eikä alueelle sijoitu muinaisjäännöksiä, joten näitä vaikutuksia ei arvioida.

Maankäyttö, elinkeinotoiminta ja liikenne

Arvioidaan vaikutuksia maankäyttöön sekä tuotanto-, palvelu- ja elinkeinotoiminta-alueisiin. Laitoksen toiminnan aloittamisella ei ole vaikutuksia maa- ja metsätalouteen, joten niitä ei arvioida. Maankäyttöön liittyviä vaikutuksia arvioidaan hyödyntämällä kartta- ja paikkatietoaineistoja, kaavoja ja suunnitelmia. Arvioinnissa huomioidaan eri kaavatasoilla hankkeen vaikutusalueelle osoitettu maankäyttö voimassa olevien kaavojen ja kaavasunnitelmien pohjalta. Vaikutuksia elinkeinorakenteeseen arvioidaan asiantuntija-arviona sekä haastatteleamalla alueella toimivia tahoja.

Liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käytetään saatavilla olevaa liikennetietoa ja määritetään Ekokemin toiminnan aiheuttama lisäys liikennemääriin. Liikennemäärien lisääntymisen vaikutusta arvioidaan liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden kannalta asiantuntijatyönä. Myös liikenteen päästöt ilmaan ja meluvaikutukset arvioidaan.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys

Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten tunnistamisessa ja arvioinnissa hyödynnetään sosiaali- ja terveysministeriön (STM 1999) antamaa ohjetta ihmisiin kohdistuvien terveydellisten ja sosiaalisten vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutuksia ihmiseen selvitetään myös ohjelmavaiheessa pidettävän yleisötilaisuuden yhteydessä saatujen kommenttien perusteella ja ohjelmasta esitettyjen mielipiteiden kautta. Tarkastelussa huomioidaan vaikutukset asumiseen ja virkistysmahdollisuuksiin. Arvioinnissa selvitetään ne väestö-

ryhmät, joihin suunnitellulla hankkeella arvioidaan olevan vaikutuksia. Tämän lisäksi tietoa voidaan kerätä tarvittaessa myös asukaskyselyn avulla, joka on tarkoitus toteuttaa joko työpajamuotoisen asukasillan yhteydessä tai erillisenä kyselynä perinteisellä kirje-menetelmällä tai sähköisenä kyselynä.

YVA-prosessin aikana arvioidaan toiminnan vaikutukset ihmisten terveyteen. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan melun, ilmapäästöjen, hajujen, liikenteen sekä onnettomuus- ja riskitilanteiden vaikutuksen ihmisen terveyteen. Melun lisääntyminen tullaan selvittämään, kuten kappaleessa 'Melun ja tärinän vaikutukset' on esitetty. Vaikutukset ilman laatuun tullaan selvittämään erikseen kuvatus kappaleen mukaisesti. Vaikutukset terveyteen arvioidaan saatujen tietojen perusteella.

Vaikutukset asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen tullaan selvittämään kartta-aineiston perusteella sekä tarvittaessa asiantuntijahaastattelujen avulla.

Vaikutukset virkistysalueisiin tullaan arvioimaan asiantuntijatyönä karttamateriaalin ja OIVA-tietopalvelun virkistysaluetietojen avulla.

Meluvaikutuksien arvioinnissa hyödynnetään liikenne-ennusteita ja alueella toteutettuja melumallinnuksia ja -mittauksia, joiden pohjalta arvioidaan laitoksen vaikutusta alueen melutilanteeseen. Arvioinnissa hyödynnetään myös maastokarttoja ja kirjallisia lähteitä. Tarvittaessa melun leviämistä voidaan selvittää melumallinnuksen avulla.

Jätehuolto

Vaikutukset jätehuoltoon ja jätteiden muodostuminen tullaan arvioimaan Ekokemin antamien tietojen perusteella.

Yhteisvaikutukset

Vaikutukset lähiympäristön toimintojen kanssa arvioidaan vähäisiksi, eikä niitä siten arvioida. Liikennevaikutukset ja liikenteen meluvaikutukset arvioidaan erikseen kuvattujen osioiden mukaisesti.

Ympäristöriskit ja poikkeustilanteet

Onnettomuusriskit arvioidaan hyödyntäen nykyisen toiminnan ja toiminnanharjoittajan muiden toimipisteiden ympäristöriskikartoituksia, riskinarvioita sekä vastaavanlaisilla laitoksilla tapahtuneita, tiedossa olevia onnettomuustapauksia. Samalla arvioidaan Porin Mäntyluodon laitokselle suunniteltujen varotoimenpiteiden riittävyttä.

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti Porin kaupungin ilmoitustaululla. Arviointiohjelma on pidetty nähtävänä Porin kaupungin ympäristövirastossa, Porin kaupungin pääkirjastossa ja Palvelupiste Porinassa 12.6. – 15.8.2014 välisen ajan ja siitä on pyydetty Porin kaupungin sekä muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiohjelman nähtävänä olost on julkaistu lehdessä Satakunnan Kansa. Arviointiohjelmaa esittelevä yleisötilaisuus on pidetty 16.6.2014 Yyterissä (Golfravintola 19. reikä).

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 4 kpl. Mielenpitoja on esitetty kaksi. Lausunnot ja mielenpiteet on lähetetty hankkeesta vastaavan käyttöön sähköpostitse. Yhteenvedosta ilmenee lausuntojen ja mielenpiteiden sisältö.

Lausunnot

Porin kaupunginhallitus antaa ympäristölautakunnan lausunnon mukaisen kannanoton. Ympäristölautakunta katsoo, että arviointiselostuksessa tulee selvittää melun leviäminen melumallinnuksen avulla ulkona tapahtuvan murskauksen ja muiden ulkona tapahtuvien melua aiheuttavien toimintojen osalta. Melulle asetetut ohjearvot eivät saa ylittyä asuinalueilla, virkistysalueilla tai suojelualueilla. Lisäksi arviointiselostuksessa tulee selvittää laitoksella syntyvien impulssimaisten äänien keskimääräinen esiintyvyys. Terveysvalvonnan näkemyksen mukaan melun, pölyn, hajun ym. osalta vaikutusalueen rajauksen voisi ulottaa lähimpään asuinalueeseen (Levo 1 km). Levonlammen kosteikkoalue (maakuntakaavassa suojelualue SL) sijaitsee noin 350 metrin päässä suunnittelualueesta. YVA-selostuksessa pitää huomioida Levonlammen kosteikkoalueen läheisyys, sen ympäristössä olevat laidunalueet sekä alueella laiduntavat eläimet. YVA-selostuksessa tulee huomioida myös, että alue on kansainvälisesti tärkeää lintualueita (IBA, Porin lintuvedet ja rannikkoalue). Liikennevaikutusten arvioinnissa tulee arvioida myös mahdollisuudet rautatiekuljetusten käyttöön. Ympäristölautakunta esittää lisäksi, että ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa tulee huomioida Mäntyluodon suunniteltujen lisätoimintojen vaikutus Kellahden Peräkorven alueella.

Satakunnan Museo huomauttaa, että YVA-ohjelmassa todetun mukaan hankkeen vaikutusalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita alueita tai kohteita. Sivulla 47 on kuitenkin mainittu valtakunnallisesti merkittävä Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristö, joka sijaitsee lähimmillään vajaan kilometrin etäisyydellä hankealueelta. Tämän lisäksi huomattavasti lähempänä hankealuetta sijaitsee Yyterin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Myös Mäntyluodon rautatieaseman muodostama kulttuuriympäristö on maakunnallisesti merkittävä. Viimeksi mainitun kulttuuriympäristön arvojen voidaan kuitenkin todeta olennaisesti heikentyneen maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevan selvityksen (Satakunnan rakennusperintö 2005) laatimisen jälkeen useiden Mäntyluodon asemakokonaisuuteen kuuluneiden rakennusten purkamisen seurauksena. YVA-selostukseen tulee kirjata tiedot ja karttarajaukset vähintään näistä kulttuuriympäristöistä. Merkittävimpien maisemavaikutusten todetaan syntyvän rakennettavista uusista toimitiloista ja tuhkanpesulaitokseen tulevista 25 metrin korkuisista siiloista. Maisemavaikutuksia on tarkoitus arvioida maisema-analyysin keinoin, mitä museo pitää riittävänä.

Suorien kulttuuriympäristövaikutusten ohella Satakunnan Museo painottaa lisääntyvän melun ja raskaan liikenteen vaikutusten arvioinnin tärkeyttä valtakunnallisesti merkittävään, Mäntyluodon Luotsi- ja satamaympäristöön kuuluvalle Mäntyluodon hotellin osalta. Vuonna 1918 rakennettu ja edelleen alkuperäisessä käytössään oleva Mäntyluodon hotelli on itsessäänkin kulttuurihistoriallisesti arvokas ja asemakaavassa suojeltu rakennus, jonka toimintaa sataman, muun liikenteen sekä myös jätteenkäsittelylaitoksen melu jo nyt häiritsee. Melun ja liikenteen lisääntyminen tulee siten huomioida YVA-selostuksessa myös nimenomaan Mäntyluodon hotellin osalta, eikä vain osana satamaaluetta. Mahdollista melun lisääntymistä ja vaikutuksia tulee arvioida niin ikään myös Yyterin valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella.

Kuten YVA-ohjelman sivulla 47 todetaan, hankkeen vaikutusalueelta ei tunneta muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kun uudisrakentaminenkin tapahtuu täyttömaalle, vaikutuksia kiinteille muinaisjäännöksille ei ole.

Satakuntaliitto toteaa maakuntakaavan osalta, että arviointiohjelmassa esitettyjä Satakunnan maakuntakaavaa koskevia tietoja on täydennettävä merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten osalta. Teollisuusjätekeskus sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa kk, t1 ja T – merkintöjen alueelle. Lisäksi alueelle sijoittuu ohjeellinen ulkoilureittimerkintä. Kaupunkikehittämisen kohdamerkinnällä (kk) osoitetaan kaupunkiseutuja, niiden osia tai muita yhdyskuntia koskevia kehittämissuunnitelman alueidenkäytöllisiä periaatteita. Merkinnällä osoitetaan niitä vyöhykkeitä, joihin kohdistuu valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita. Merkinnällä t1 osoitetaan merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joille saa sijoittaa vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, ja joita koskee EU-direktiivi 96/82/EY vaarallisten aineiden aiheuttamien suuronnettomuusriskien torjunnasta (SEVESO II-direktiivi). Kyseisiin t1 ja kk-merkintöihin liittyy erilliset suunnittelumääräykset, jotka tulee myös esittää arviointiselostuksessa. Myös ohjelma-asiakirjassa mainittuun teollisuus- ja varastotoimintojen aluetta koskevaan T-merkintään liittyy erillinen suunnittelumääräys. Suunnittelualueella olevat Satakunnan maakuntakaavamerkinnot ja niihin liittyvät suunnittelumääräykset tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Ajantasainen ote Satakunnan maakuntakaavakartasta, kaavamerkinnot ja -määräykset sekä selostus ovat ladattavissa Satakuntaliiton [www-sivuilta](http://www.sivuilla). Muutoin lausunnolla oleva arviointiohjelma on Satakuntaliiton käsityksen mukaan laadittu asianmukaisesti.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES pitää vaihtoehtoa 1 turvallisuuden kannalta parempana. Jätteiden ja käsittelyssä syntyvien lopputuotteiden, jotka luokitellaan vaarallisiksi, käsittely ja varastointi tulisi keskittää yhteen paikkaan. Mäntyluoto on logistisesti hyvä paikka ja vaarallisten kemikaalien kuljetus voidaan keskittää pääasiassa valtatielle 2. Alue on noin kilometrin päässä asutuksesta. Toiminnalle tulee hakea lupaa Tukesilta. Muutoksen jälkeen yhtiön toiminnan laajuus määritellään uudelleen.

Mielipiteet

Mäntyluodon asukasyhdistys ry haluaa tuoda esiin seuraavia mielipiteitä po. Ekokehityksen laajennussuunnitelmaan. Ohjelmassa mainitut VE1 ja VE2 sisältävät asukasyhdistyksen mielestä epäkohtia, joiden takia koko hanke pitäisi hylätä. Koko esitetty arviointimenettely on sisällä olevan (ESAVI/168/08/2013), (LOS-2008-Y-994-11) ja Kellahden jo luvan saaneen, mutta aloittamattoman (ESAVI/159/04.08/2010) ympäristöluvan takia lähes mahdotonta selvittää, mikä olisi kokonaisuuden vaikutus hankkeelle. On kuin osa kerrallaan lisättäisiin ympäristön tuhoa ajatuksella, että näin lupa saadaan paremmin. Asukasyhdistys paheksuu sitä, että Kellahden laitoksen ja Kirrinsannan YVA-menettelyä ei ole nyt tehty yhdessä. Vain pientä kuljetusta koskevaa osaa sivutaan, kun kokonaisuus olisi nyt pitänyt olla esillä. Siltä osin koko hanke pitäisi ehdottomasti "yväta" uudelleen. Nykyiset rajat maa-ainesten tonnimääräisessä käsittelyssä riittävät hyvin. Tähän asti "parhaana" vuonna on päästy noin 8000 tonniin rajan ollessa nyt 20 000 t. Haaveilut tuplata tämä määrä pitää unohtaa. Samoin esitetty varastoitavan maksimimäärän lisääminen 10 000 tonnista 20 000 tonniin. Edellinen kohta lisäisi hajuhaittoja voimakkaasti, kun mukaan vielä muistetaan laskea joskus alkava kreosoottijäljellä käsitellyn puuaineksen murskaaminen. Myös uusien ennen käyttämättömien jätejakeiden tuominen lisäisi myös meluvaikutusta. Esitetyt liikennemäärät pitäisi tarkistaa, varsinkin kun sitä ollaan tekemässä ja ottaa uudet arvot huomioon. Jätteitä voitaisiin tuoda myös mahdollisesti muista maista. Tällainen antaisi mahdollisuuden esim. bulvaanin kautta tuoda jätettä, joka voisi sisältää mitä tahansa ja olla kotoisin mistä tahansa. Tämä ei voi tulla kysymykseen. Tuhkien pesuun esitetään vuositaholla käytettäväksi 400 000 m³ vettä, joka "puhdistettuna" laskettaisiin joko satama-altaaseen tai "Kemiran" putkiuraa pitkin mereen. He haluavat asua puhtaan meren äärellä eivätkä nähdä uusia silmättömiä silakoita. Turvallisin jäteveden toimitusosoite olisi toimia Porin veden kanssa aiemmin tehdyn sopimuksen mukaisesti nyt vain määriä nostamalla. Tuhkien pesun tulee

tapahtua Peittoonkorvessa, jonne on jo lupa. Muussa tapauksessa liikenne kasvaa turhaan. Lopullinen pesussa syntynyt jäte kuitenkin ajettaisiin Peittoonkorpeen. Ympäristöön kohdistuva lisäpaine kohdistuisi myös hankkeen välittömässä läheisyydessä olevaan kahteen suojelualueeseen sekä kesäaikana suosittuun koirien uimarantaan. Fysikaalis-kemiallinen käsittelylaitos -osiossa varsinkin jätevesien käsittely on epäselvästi esitetty ja herättää ainoastaan epäluuloja. Esityksen mukaisesti sitä ei tulisi hyväksyä. Asukasyhdistyksen toive on, että YVA:ssa otettaisiin voimakkaasti esille myös tässä esitetyt mielipiteet. Kokonaisuutena voi todeta, että jos AVI nyt hyväksyy siellä käsittelyssä vireillä olevan hakemuksen, on silloin jo hyväksytty mm. jätemäärien kasvattaminen sekä uusien erityyppisten jätteiden käsittely. Tässä on osa siitä, mitä AVI:n päätös hyväksyisi: ..."pilaantuneiden maa-ainesten lisäksi maa-ainesten kaltaisia jätteitä kuten esim. ruoppausmassoja ja voima- ja polttolaitoksissa syntyviä kuonia, rakennus- ja purkujätteitä kuten betonia, tiiltä, bitumijätettä (lähinnä kattohuopaa) ja kipsipohjaisia rakennusaineita sekä autopaloittelun jätettä (ns. fluffia)..." AVI:n käsittelyssä olevassa hakemuksessa nykyisen toiminnan laajentamiseksi mainitaan: "nykyisen luvan mukaisen käsittelymenetelmien lisäksi jätteitä käsitellään mekaanisesti lajittelemalla, murskaamalla ja/tai seulomalla (erityisesti rakennus- ja purkujätteet) sekä kompostoinnissa käytetään aumakompostoinnin lisäksi sienikäsittelyä (lähinnä pilaantuneet maa-ainekset)..."

Yyterin alueen asukkaat ry toteaa, että Meri-Porissa Ekokemin Kirrinsannan toimipisteen välittömällä vaikutusalueella sijaitsee monia luonnonsuojelualueita: Yyterin Natura-alue, Saaristomeren kansallispuisto sekä pienempiä suojelukohteita. Lisäksi Natura-aluetta on päätetty laajentaa Pihlavanlahdelle eli Kirrinsannan välittömään ympäristöön (tieto Porin ympäristölautakunnasta). Ekokemin Kirrinsannan toimipisteen välittömällä vaikutusalueella sijaitsee paljon asutusta suhteessa alueen pieneen kokoon: Mäntyluoto, Levo, Fatijärvi ja Kaanaa. Kirrinsanta sijaitsee niemen kärjessä ja lännessä on meri vastassa, joten jo maantieteellisistä seikoista johtuen alueen tiestö on melko rajoittunut. Liikenteen sujuvuus on siis yksi ratkaisevista seikoista laajennushankkeita mietittäessä. Kirrinsantaan suunniteltu tuhkapesuri tarvitsee runsaasti vettä (400 000 kuutiota vuodessa). Vedenotto, jäteveden puhdistus ja puhdistetun jäteveden johtaminen takaisin mereen luonnossuojelualueilla on oma haasteensa. Ekokemin tontille suunnitellut jätteen välivarastot aiheuttavat ympäristöhaittaa ja –riskiä luonnonsuojelu- ja asutusalueille. Tuulen ja sateen vaikutuksesta välivarastoiduista jätteistä tulee väistämättä irtoamaan haitallista ainesta ilmaan, maaperään ja vesistöihin. Yyterin aluetta on päätetty kehittää luonnon, matkailun ja asumisen näkökulmasta. Suuri jätteenkäsittelylaitos, jätereikkojen suuret määrät alueella ja jätteen välivarastot alueella laskevat alueen arvoa sekä haitannevat luonto- ja matkailuelinkeinoja. Ekokemilla on toimintaa ja laajennussuunnitelmia kahdessa eri paikassa Meri-Porissa; Kirrinsannassa ja Peittoossa. 16.6.14 Yyterin golf-ravintolassa pidetyssä kokouksessa käsiteltiin pelkästään Ekokemin laajennussuunnitelmaa Kirrinsannassa. Kaavan laajennussuunnitelmissa ja YVA-raportissa oli tiedot pelkästään tästä Kirrinsannan suunnitellusta lisätoiminnasta. Hankkeessa tulisi selkeästi olla kattava tieto koko Ekokemin nykyisestä ja suunnitellusta lisätoiminnasta Meri-Porissa. Vain tällä tavoin on mahdollista luoda kokonaiskäsitys käsiteltävän jätteen kokonaismäärästä ja rekkaliikenteen määrästä alueen rajoitetulla tiekapasiteetilla. Yhdistys ehdottaa, että YVA-raportti laajennetaan koskemaan sekä nykyistä että suunniteltua lisätoimintaa Ekokemin molemmilla Meri-Porin toimipisteillä. Hankkeelle tulisi esittää vaihtoehtoinen sijoituspaikka ja suunniteltu laajennushanke tulisi toteuttaa toisessa toimipaikassa niin, että sen välitön vaikutusalue sijaitsee kaikkien näiden luonnonsuojelualueiden ulkopuolella.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelmassa on esitetty ohjelman sisältö YVA-asetuksen 9 §:n edellyttämällä tavalla. Hankkeen arviointiohjelma on selkeä ja monipuolinen kokonaisuus. Arviointiohjelmaan on kuitenkin tarpeen sisällyttää muutamia tarkennuksia arviointiselostuksen laatimista varten.

Hankekuvas

Hanke, sen lähtökohdat, tavoitteet ja sijainti on kuvattu selkeästi arviointiohjelmassa. Hankkeesta vastaavan tavoitteena on osaltaan säästää luonnonvaroja ja edistää raaka-aineiden hyödyntämistä mm. kierrättämällä ja osaltaan toteuttaa valtakunnallisen ja alueellisen jätesuunnitelman tavoitteita.

Hankekuvauksessa keskeistä on tuoda selkeästi esille hankkeen ja sen vaihtoehtojen sisältämät toiminnot ja niiden keskinäiset edellytyssuhteet. Lähtökohtaisesti hankkeen toteuttamisen vaihtoehdot on ohjelmassa selvästi esitetty ja hankekokonaisuus käy ilmi hankekuvauksesta. Hankekuvausta tulee kuitenkin vielä selkeyttää, sillä se on perustana vaikutusten arvioinnille. Hankekuvauksen tulee olla siinä määrin täsmällinen ja mahdollisimman konkreettinen, että ympäristövaikutukset voidaan ilman merkittäviä epävarmuustekijöitä arvioida. YVA-menettelyssä hanketta koskevat tiedot yleensä täsmennyvät menettelyn aikana hankesuunnittelun edetessä.

Hankekuvauksessa tulee kiinnittää huomiota Peräkorven loppusijoitusalueen osuuteen hankkeessa. Vaihtoehdossa 1 Mäntyluodon laajentamisen merkitys Peräkorven alueen toimintaan ja siellä mahdollisesti tarvittaviin muutoksiin tulee selkeästi esittää. Myös hajautettuun vaihtoehtoon 2 sisältyvät toiminnot tulee kuvata samantarvoisesti vaihtoehdon 1 kanssa. Hankkeen kuvauksessa tulee käydä ilmi vaihtoehtojen sijaintipaikoille sijoittuvat toiminnot. Mikäli hankkeeseen sisältyy toimintoja, joiden toteuttamisessa on epävarmuuksia, arviointiin voidaan sisällyttää ns. alavaihtoehtoja. Vaihtoehtoon 1 sisältyviä toimintoja kuvaavassa taulukossa 2 sivulla 13 jää epäselväksi, sisältyykö nykyinen toiminta suunniteltuun toimintaan vai poistuuko jokin nykyisistä toiminnoista, esim. käsittelyn puujätteen uudelleenkäyttö- ja esikäsittelylaitos, jonka toimintaa ei ole aloitettu.

Hankkeen toteuttamisaikataulu on kuvattu. Esitetyn aikataulun mukaan suunnittelu etenee ja käytettävät prosessit tarkentuvat sen aikana. YVA-menettelyn aikataulu on esitetty ja menettelyn on arvioitu päättyvän vuoden 2015 alkupuolella. Rakentamisen on todettu alkavan lupamenettelyn päättyttyä mahdollisesti jo vuoden 2016 aikana. Laitoksen käyttöönotto on suunniteltu tapahtuvan alkuvuonna 2017.

Hankkeen edellyttämät keskeiset luvat on riittävässä laajuudessa todettu. Arviointiselostukseen on ohjelmassa mainitun mukaisesti hyvä tarkentaa vielä muiden tarvittavien lupien tai muiden hyväksymismenettelyiden tarve. Ympäristölupaa koskevan sääntelyn osalta tulee huomioida 1.9.2014 voimaan tullut uusi ympäristönsuojelulaki.

Hankkeen liittymistä valtakunnallisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin on käsitelty ja hankkeen suhdetta muihin alueella oleviin toimintoihin on kuvattu. Suunniteltu teollisuusjätekeskushanke on hyvin linjassa valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden kanssa. Arvi-

oientiselostukseen hankkeen suhde maankäyttösuunnitelmiin sekä olennaisiin luonnonvarojen käyttöä ja ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin on hyvä esittää omana kohtanaan arviointiselostuksessa.

Hankkeen kuvausta on ohjelmaan havainnollistettu yleisillä prosessikaavioilla ja sijaintikartoilla. Arviointiselostuksessa olisi hyvä esittää hankkeen eri toimintojen/prosessien sijoittuminen alustavasti kartalle molemmissa vaihtoehdoissa. Myös muiden samalla alueella sijaitsevien toimintojen esittäminen kartalla havainnollistaisi arviointia ja tukisi erityisesti yhteisvaikutusten arviointia.

Vaihtoehtojen käsittely

Vaihtoehtoja hankkeen toteuttamiseksi nollavaihtoehdon lisäksi on kaksi. Vaihtoehdot ovat tarkastelussa riittäviä ja niiden arviointi tulee toteuttaa yhdenvertaisesti, jotta niiden vaikutuksia voidaan perustellusti vertailla. Vaihtoehtojen tarkastelussa myös niiden edellyttämiin konkreettisiin rakenteisiin, rakennuksiin ja laitteisiin ym. tulee kiinnittää huomiota. Hajautettuun vaihtoehtoon sisältyvät Peräkorven alueelle sijoitettavat, jo luvan saaneet toiminnot tulee vaikutuksineen kuvata.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Ympäristövaikutukset ovat YVA -lain mukaan hankkeen välittömiä tai välillisiä vaikutuksia, jotka voivat kohdistua:

- ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen,
- maaperään, vesiin, ilmaan ja ilmastoon, kasvillisuuteen ja eliöihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin ja luonnon monimuotoisuuteen
- yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

Tarkasteluun sisältyvät vaikutusten luonnehdinta ja merkittävyyden määrittely, epävarmuustekijät, ympäristöriskit ja poikkeustilanteet ja haitantorjuntakeinot sekä vaihtoehtojen vertailu.

Menetelmät

Vaikutusten selvittäminen perustuu osin olemassa olevaan ja menettelyn yhteydessä tehtävään selvitykseen ja sen pohjalta tehtävään asiantuntija-arviointiin. Arviointimenetelmät on esitetty kunkin selvittävän vaikutuksen yhteydessä. Arviointiohjelmassa ei ole tarkasti yksilöity eri vaikutusten tarkastelun edellyttämiä selvitystarpeita. Arviointiselostuksessa tulee esittää selkeästi tätä hanketta varten tehtävät selvitykset.

Alueen nykytila

Hankkeen vaikutusten arviointia varten huolellisesti tehty alueen nykytilan kuvaus on keskeinen. Arviointiohjelmassa on esitetty riittävä kuvaus alueen nykytilasta. Nykytilan kuvauksessa on huomioitu keskeisimmät asiat, kuten maankäytön suunnittelutilanne, maisema, suojelukohteet ja kulttuuriperintö, kasvillisuus ja eläimistö, maaperä, pintavedet, veden otto ja jätevedet, pohjavedet, etäisyydet asutukseen ja muihin kohteisiin, liikenne, ilmasto ja ilmanlaatu, melu sekä alueen muu teollinen toiminta.

Nykytilan kuvauksessa myös alueen nykyinen maankäyttö ja hankkeen läheisyyteen sijoittuva asutus ja asukasmäärät tulisi ottaa huomioon.

Satakunnan Museon lausunnossa esitetyt tarkennukset kulttuuriympäristön ja maiseman osalta tulee ottaa huomioon.

Vaikutusalue

Hankkeen välittömien vaikutusten tarkastelualueeksi on esitetty varsin suppea alue. Liikenteen ja vesistövaikutusten laajempi ulottuvuus on otettu vaikutusaluetta laajentavana kuitenkin huomioon. Hankkeen vaikutusten tarkastelu kohdistuu vaikutusten ilmeneemiseen laitos- ja lähialueella ja osittain laajalla alueella. Vaikutusalueen laajuus riippuu tarkasteltavan vaikutuksen ja kohteen ominaisuuksista. Jotkut vaikutukset rajoittuvat hankealueelle tai lähialueelle, toiset vaikutukset ulottuvat laajemmalle alueelle. Vaikutusarvioinnin tarkemmat rajaukset tulee esittää kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä ja esittää alueet mahdollisuuksien mukaan kartalla arviointiselostuksessa.

Tarkasteltavat vaikutukset ja lisäselvitysten tarve

Vaikutusten arvioinnissa tarkastellaan YVA-laissa edellytetyjä ympäristövaikutuksia. Hankkeessa keskeisimmät ja merkittävät vaikutukset on, vaikkakin ne painottuvat rakentamisaikaisiin vaikutuksiin, tuotu melko hyvin esille ja niiden tarkastelu on esitetty pääsääntöisesti riittävässä laajuudessa. ELY-keskus esittää seuraavat tarkistamis- ja lisäselvitystarpeet:

Arvioinnin laajuutta tulee hajautetun vaihtoehdon osalta tarkistaa ja selkeyttää. Arviointimenettelyssä ei ole mahdollista olla arvioimatta/esittämättä vaihtoehtoon sisältyvän toiminnan vaikutuksia siten kuin ohjelma sivulla 12 on Peräkorven alueelle sijoitettavan kapasiteetiltaan 20 000 t/v kierrätystermiinalin ja tuhkien pesulaitteiston osalta on todettu jo myönnettyyn, lainvoimaa vailla olevaan ympäristölupapäätökseen viitaten. Peräkorven alueen keskeisimmät, ympäristöluvan tai muun päätöksen yhteydessä jo arvioidut ympäristövaikutukset on tarpeen esittää arviointiselostuksessa mahdollisimman yhteismitallisesti muiden arvioitavien vaikutusten kanssa. Se selkeyttää Mäntyluodon teollisuusjätekeskuksen ja Peräkorven loppusijoitusalueen toiminnassa tapahtuvien muutosten lupien ja niihin liittyvien vaikutusten arviointien hallintaa sekä kokonaisuuden ja aiheutuvien vaikutusten tarkastelua.

Hanke sisältää suhteellisen paljon samankaltaisia rakentamisaikaisia vaikutuksia ja toiminnan aikaisia vastaavia vaikutuksia. Rakentamisen ja toiminnan aikaiset vaikutukset on tarpeen kuitenkin eritellä arviointiselostukseen.

Vesistöön johdettavan jäteveden määrä ei käy selkeästi ilmi arviointiohjelmasta. Pesuprosessissa tarvittavan veden määrän on arvioitu olevan noin 1660 m³ vuorokaudessa ja vesistöön johdettavan veden suolapitoisuuden 5-10 %. Jäteveden määrän ja laadun vuoksi vesistöpäästöjen leviämistä ja vaikutuksia on tarpeen selvittää laskennallisesti ja havainnollistaa vaikutusta kartalla.

Meluvaikutusten osalta arviointiselostuksesta tulee käydä ilmi toiminnan keskeiset melulähteet ja niiden sijoittuminen alueella. Ulkona tapahtuvien toimintojen aiheuttaman melun vaikutus asuin- ja virkistysalueille sekä luonnonsuojelualueille tulee selvittää melumallinnuksella. Meluvaikutusten arvioinnissa tulee tiedostaa 1.9.2014 voimaan tulleen uuden ympäristönsuojelulain sisältämä ääniympäristön laadun turvaamista koskeva sääntely, jonka tarkoituksena on valtioneuvoston asetuksella määritellä ääniympäristön laadun turvaamiseksi ympäristönlaituvaatimukset ja -tavoitteet.

Hankkeen yhteisvaikutusten on ohjelmassa arvioitu aiheutuvan lähinnä liikenteestä ja jäävän vähäisiksi. Yhteisvaikutuksia saattaa kuitenkin aiheutua mm. Mäntyluodon sataman toiminnan ja lähialueelle suunniteltujen tuulivoimalahankkeiden meluvaikutusten kanssa. Meluvaikutusten arvioinnissa ja mallintamisessa tulee siis ottaa huomioon myös lähialueella melua aiheuttavien toimintojen ja hankkeen yhteisvaikutus. Mäntyluodon satama on laatinut meluselvityksen, jota tulisi mahdollisuuksien mukaan hyödyntää arvioinnissa.

Arviointiohjelmassa todetaan, että hankealueen läheisyyteen sijoittuminen ei aiheuta vaikutuksia. Preiviikinlahden ja Kokemäenjoen suistoalueen Natura-alueille. Natura-arviointitarvetta koskeva tilanne on tarpeen perustellusti todeta arviointiselostuksessa ottaen huomioon jätevesipäästön mahdollinen heikentävä vaikutus suojeltaville arvoille.

Kaavoitusta koskevassa luvussa sekä maankäyttöä koskevassa arvioinnissa tulee selkeyttää maakuntakaavan osuutta Satakuntaliiton lausunto huomioon ottaen.

Hajuhaitan on katsottu jäävän vähäiseksi. Arvioinnissa on silti hyvä esittää toiminnan keskeisimmät toiminnan ja arvio hajun vaikutuksista.

Maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta mahdollinen maisemoinnin tarve tulee käsitellä tekstissä joko maiseman tai viihtyisyyden yhteydessä.

Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on suositeltavaa arviointiohjelman mukaisesti laajentaa tietopohjaa perinteisellä tai työpajamuotoisella asukaskyselyllä. Arviointiohjelman yleisötilaisuuden vähäinen osallistujamäärä ja ohjelmasta annettujen mielipiteiden vähäinen määrä puoltavat lisätiedon hankkimista.

Epävarmuustekijät ja oletukset sekä riskit

Arviointiohjelmassa on tuotu esille käytettävissä olevaan lähtötietoon ja suunnitelmien etenemiseen liittyvät epävarmuustekijät. Epävarmuustekijät ja arviointiin sisältyvät oletukset ja niiden vaikutus arvioinnin lopputulokseen esitetään arviointiselostuksessa. Toiminnan tunnistettuja riskejä on tuotu esille ja niihin varautuminen esitetään arviointiselostuksessa.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Haitallisten vaikutusten vähentämistoimet on todettu; niitä ovat mm. jätteiden käsittelyn hallintaan, meluun ja pölyyn sekä tulipaloriskeihin liittyvät toimet. Haitallisten vaikutusten vähentämistoimien tarkastelu tarkentuu arviointiselostuksessa. Huomiota tulee kiinnittää mahdollisimman konkreettisiin ja toimiviin haitan estämiskeinoihin.

Seuranta

Hankkeen vaikutusten seurantaohjelmaehdotus esitetään arviointiselostuksessa.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Arvioinnissa on sidosryhmille varattu tähän mennessä riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta. Hankkeella on ohjausryhmä, jossa on edustettuna keskeiset viranomaistahot ja rajanaapuri. Hankkeesta tiedottamiseen ja yhteydenpitoon sidosryhmien kanssa on myös hankkeesta vastaavan taholta varustauduttu.

Hankkeesta vastaavalla on internet-sivut, joiden kautta hanketta koskevaa informaatiota on saatavissa. Hankkeen sijoitusalueella samaan aikaan käsittelyssä oleva asemakaavan muutos tukee osaltaan mahdollisuutta osallistua hankkeen vaikutusten tarkasteluun.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan selkeä ja jäsentynyt. Ohjelman mukainen arviointi edellä esitetyillä täydennyksillä ja tarkennuksilla sisältää kattavan vaikutusarvioinnin. Arviointiselostuksen laatimisessa on kuitenkin otettava huomioon, että selvittävät vaikutukset ja asiat esitetään siten, että lausunnoissa ja mielipiteissä esille nousseisiin keskeisiin kysymyksiin on arviointiselostuksesta löydettävissä jossain muodossa vastaus. Havainnolliseen esitykseen sekä riittävään ja selkeään kartta-aineistoon tulee kiinnittää huomiota. Kartalla tulisi hankkeen toimintojen ja alueella olevien muiden toimintojen sijoittumisen lisäksi olla näkyvissä myös vakituinen ja vapaa-ajan asutus sekä muut mahdollisesti häiriintyvät kohteet.

Vaihtoehtojen vertailu

Vaihtoehtojen vertailun toteuttamisesta ei arviointiohjelmassa ole kuvausta. Arviointi tul-taneen toteuttamaan erittelevää vertailumenetelmää käyttäen. Vertailukohteena on nykytila, johon verrataan hankkeen arvioituja vaikutuksia. Vertailussa tulee kiinnittää huomiota siihen, että kaikkien vaihtoehtojen arvioinnin tulokset välittyvät mahdollisimman selkeässä muodossa lukijalle.

Yhteenveto ja ohjeet jatkotyöhön

Arviointiohjelma edellä mainitulla tavalla täydennettynä kattaa keskeiset YVA-menettelyssä selvittävät asiat. Esitettyjen selvitysten hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Arvioinnin aikana tulee tarpeen mukaan pitää yhteyttä YVA-menettelyssä mukana oleviin asiantuntijaviranomaisiin. Hankkeessa lisätietoja on saatavissa mm. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Arviointityön etenemisessä tulee ottaa huomioon, että tarvittaville selvityksille on käytettävissä riittävä ja selvitysten kannalta sovelias aika. Mikäli arvioinnissa toteutettavat lisäselvitykset osoittautuvat laajemmiksi kuin on ennakoitu, aikataulua tulee tarkistaa.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto ja arviointiohjelma on aiemmin julkaistuun kuulutukseen perustuen nähtävänä 16.9.2014 alkaen internetissä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kotisivulla www.ely-keskus.fi ja yhden kuukauden ajan virka-aikana seuraavissa paikoissa niiden aukioloaikoina:

Porin kaupungin ympäristövirasto, Valtakatu 11, Pori,
 Porin kaupungin pääkirjasto, Gallen-Kallelankatu 12, Pori
 Palvelupiste Porina, Yrjönkatu 6 B, Pori

Vastuualueen johtaja

Risto Timonen

Ylitarkastaja

Seija Savo

Liitteet 1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu **8000 €**

Jakelu **Lausunto** Ekokem Oy Ab

Tiedoksi sähköisesti tai kirjeellä

Lausunnonantajat
Mielipiteen esittäjät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Metsäkeskus Lounais-Suomi/Pori
Porin seudun ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, Porin ympäristö-
virasto/terveysvalvonta
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan pelastuslaitos

Satakunnan luonnonsuojelupiiri ry
Porin seudun ympäristöseura ry

LIITE 1**LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ****LAUSUNNON ANTAJAT**

Porin kaupunki
Satakuntaliitto
Satakunnan Museo
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES

MIELIPITEEN ESITTÄJÄT

Mäntyluodon asukasyhdistys ry
Yyterin alueen asukkaat ry

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksessa (291/2014) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista maksutaulukon mukaisesti. Taulukon mukaan maksu on 8 000 euroa; YVA-laissa tarkoitettu lausunto arviointiohjelmasta tavanomaisessa hankkeessa (11–17 henkilötyöpäivää).

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.